

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hír- és hirdetés díj: Háromhasábos petit-sor egyszeri hirdetésre 30 fillér;
hosszabb hirdetésért jutányosabb. Nyílttér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
Kósch ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

Hála a királygyakorlatoknak: a legendás homályon, melybe a trónörökös alakját burkolta a kalandos képzelet, a világosságnak egy sugara tört át. Színről-színre láthattuk a mesék királyfiát, a ki — ó, isteni naivság! — nem szereti, sőt talán gyűlöli is a magyarokat és annyira sem becsüli őket, hogy nyelvüket megtanulja. Színről-színre láthattuk és, valljuk meg — volt is rajta mit látnunk. Szép, magas, vállas, erőteljes atléta-alakja akkor is szemünkbe ötlenék, ha nem csillogó egyenruhában látjuk a híres osztrák-magyar armádia vezérkara élén, mint a Hadúr képviselőjét, hanem — mondjuk — az utcán, egyszerű, szürke, polgári ruhában. De nemcsak láthattuk: hallhattuk is. Beszélni a mi édes, magyar nyelvünkön. És nem is akárhogy, törve, tagolva a szavakat, hanem folyékonyan, a folytonos gyakorlat-adta biztossággal...

Szóval: egy legendával keveset b, egy igazsággal több.

«Eperjesi kulturkép» címmel *krokit* is faraghatnék belőle, no de talán *rovás*-nak sem utolsó...

Kikönyökölök a nyitott ablakon és belebámulok a csendes, borús, esőre hajló nyári éjszakába. Lent még ébren a város, itt fent a setét Tábor legsetétebb Deák Ferencz-utcájában már álom az úr. Ha ugyan el nem kergeti a hangos szóváltás zaja, a mely, ha nem csalódom, a Holló-utca felől közeledve fenyeget... Már tisztán hallok egy mély, dörmögő, türelmetlen férfihangot:

— Hogy az ördög vigyen el, Marinka, már megint előre szaladtál. Azt hiszed, hogy én is húszesztendős vagyok?

Rá egy éles női szoprán durczásan replikáz:

— Marinka még nem húsz, pan velkomozní, Marinka még sag devetnácz.

— No hát — fortyan fel a férfi — azzal a tizenkilenc évvel vigyen el az ördög.

Nem kell sokáig törnöm a fejemet a disputa tárgyán, mert az utca vigasztalan setéjébe fény sugarak esik. Most már látom az éj hangos vándorait is, a kik

a hollónál Hollóbb utcából a Deák Ferencz-utczába kanyarodva közelednek felém.

Elől Marinka, egy jól megtermett tót cselédleány, kezében hosszú dróton himbálózó óriás lámpással, szakasztott olyan, *gyertyára* berendezett, ablaküveges, fakteres kézilámpással, a milyennel a múlt század taposta a falu vendégmarasztaló sarát.

Marinka után lépked nagyóvatosan a pan velkomozní, egy vékony, magas, öreg úr, a ki ha nem világitó vezetőjét, hát a *várost* szidja. (Mintha bizony a váos tehetne arról, hogy Marinka — az Isten akárhová tegye — mindig előre szalad, s ilyenkor a pan velkomozninek előbb a botjával kell kitapogatni a talaj biztosságát.)

Lassan-lassan eltűnik szemem elől a két vándor alakja, de még az utca túlsó feléről is hallok:

— Hogy vigyen el az ördög, Marinka, már megint előre szaladtál...

Az amerikai cselédek.

írta dr. Flórián Károly.

A német közgazdasági irodalmat ma többek közt egy olyan kérdés is izgatja, mely bennünket is igen közlőrl érdekel. Ez az észak-amerikai államok cselédkérdésének visszahatása a német cselédviszonyokra.

A helyzet ott éppen az, mint nálunk. Az amerikai kereslet elszívja a cselédanyagot az országból. De hát vajjon csakugyan olyan aranyországa Amerika a cselédeknek? És vajjon csakugyan kevesebb ma a cseléd, mint a régi jobb időben?

Ezekre a kérdésekre felel a német közgazdasági író, Dr. *Else Conrad*: «Das Dienstbotenproblem in den nordamerikanischen Staaten und was es uns lehrt» című munkájában. Szerző a kérdés fejtegetésére két oknál fogva

is illetékes. Először, mert másfél évig tanulmányozta odaát a cselédviszonyokat; másodsor mert asszony, tehát jobban belelát ebbe a kérdésbe.

Nézzük először azt a kérdést, vajjon csakugyan *kevesebb-e* ma Németországban és tehát valószínűleg nálunk is a cseléd, mint évekkel ezelőtt? Ezt a kérdést természetesen úgy értjük, hogy itt nem a cselédek abszolút számáról van szó, de arról, vajjon 1000 lakosra, vagy mondjuk 1000 háztartásra mennyi jut. Itt csak a statisztika adhat feleletet. E szerint *Berlinben* 1867-ben 1000 háztartás közül 208-nak, 1880-ban 179-nek, 1900-ban 123-nak volt cselédje. A míg 1867-ben ilyen cseléd-tartó háztartás minden 1000 tagjára 68 cseléd jutott, addig a későbbi években csak 59 és 38. A cselédek abszolút száma pedig az 1890. évi 81,227-ről 1900-ban 70,467-re csökkent.

Hamburgban 1871-ben 1000 háztartás közül 224-nek, 1880-ban 192-nek, 1900-ban 123-nak volt cselédje. A cseléd-tartó háztartás minden 1000 tagjára jutott cseléd 1867-ben 68, 1880-ban 55, 1900-ban pedig 38. Sőt a cselédek abszolút száma az 1890. évi 26,707-ről 1900-ban 25,670-re csökkent.

A cselédhiány tehát számokkal igazolható. Ennek a hiánynak *egyik* legfontosabb oka az, hogy a cselédek nagy számban kivándorolnak az észak-amerikai Egyesült Államokba.

Ezzel eljutottunk ama második kérdéshez, melyet cikkünk elején intéztünk, hogy vajjon valóban olyan aranyországa-e a cselédeknek Amerika; vajjon indokolt-e ez a nagymérvű kivándorlás?

TÁRCZA.

Régi dal.

(Budapest, 1911.)

Valami búbajos szép mesét meséltek
Nékem kiskoromban szerető szülőim,
Akkor bohó voltam, hittem a regéknek,
Pillangót fogdostam falumnak mezőin.

Valami ábrándos régi dalt dúdoitak,
Hogy imám végezvén ágyacskámba mentem,
Álmomban is hallám a nótáját annak,
Sokszor visszahangzott olykor a fülemben

A mint idejöttem a város zajába,
Új dalok kaptak meg, feledém a régit;
Most újra dalolnám — óh de mindhiába,
Kezdem az elejét, — nem tudom a végét.

Óh miként epedek, vágyódom e dalra,
Tán felzeng ajkamon ez a bűvös ének,
Hogyha visszamegyek, visszatérek újra,
Oda... a hol annyi szép mesét meséltek.

Ifj. Ippi Bydeskuty Sándor.

Arcadius Avellanus.*

A mesterség, a mely fehér, vékony legényt csinál a tű és czérna, barna, tagbaszakadt legényt a pöröly emberéből, belőle, a klasszika-filológusból rómaít csinált. Testben, lélekben erőset, hatalmasat. A milyennek képzelő erőnk a Caesarokat és Antoniuszokat szereti látni. Tudása az ismeretek kincses gazdagságával szinte kápráztat, a gondolatok mélységével szinte szédít. Bőborossal latin nyelven, rabbinussal héberül levelez. És ez is, az is, nem győzi magasztalni irányja klasszikus elegánczját, mondaiti klasszikus tömörségét.

Tudják e itthon, hogy az az Arcadius Avellanus, a kit az észak-amerikai Egyesült-Államok latin, görög és héber tudósai «fenomen»-nek tartanak; a kinek szemléltető tanmódszere a nagygermán konkurrenzia daczára utat tört az angol iskolákba; a kinek *PRAECO LATINUS*-a (latinnyelvű folyóirat) tizenkét évig irányította a tudósok latin-világát: tudják-e itthon, hogy ez az Arcadius Avellanus magyar ember? Mogyoróssy Árkád

* Szemelvények dr. Hódinka Tivadar, lapunk munkatársának «Pennyk a dollárok hazájából» című művéből.

dr.? Így nevezik magyar barátai. Ellenségei «dupla doktor»-nak, lévén a theológiai és philosophiai tudományok kettős tudora. Itthon, a doktorok hazájában is jelentős cím, hát még Amerikában.

Mi volt itthon, Magyarországon, míg vérenek nyugtalansága, vagy életének hajótörése Kolumbus földjére nem vetette?... Mondják, hogy katolikus pap. Biztosat senki sem tud, mert életének ezen szakáról sohasem beszél.

Jó sorsom Ohio állam Cleveland városában hozott össze vele. Ő a HUNGARIAN DAILY NEWS-nak volt szerkesztője, én a HUNGARIAN NEWS-é. Mindkét lapvállalatnak egy volt a kiadótulajdonosa s így együtt, egy teremben dolgoztunk ott fenn, a Caxton Building hetedik emeletén. Majd másfél esztendeig. Bőséges alkalmam nyílt tehát, hogy megismerjem. Udvaronc korona ura barátságára büszkébb nem lehet, mint a mily büszke az Arcadius Avellanus barátságára én vagyok.

Hogy önök is megismerjék benne — nem a tudóst, mert hiszen ennek méltatása hivatottabb tollra vár, hanem — az embert, egypár apróságot mondok el róla:

LENKE-K

? ? ?

. . .

Mindenkinek — saját érdekében — figyelmébe ajánljuk e hirdetést!!

A válasz a feltett kérdésre: igenleges. Az amerikai cseléd helyzete nemcsak annyival jobb a mi cselédünk helyzeténél, mint mennyivel jobb dolga van az amerikai munkásnak a magyar munkásnál. Az ő helyzete ennél lényegesen előnyösebb, mert az amerikai cselédnek sokkal jobb dolga van, mint az amerikai munkásnak. Sőt anyagi helyzete még a szellemi munkásnak, például a tanítónőnek anyagi helyzetével is kiállja a versenyt.

És vajjon mi az oka az amerikai cselédek eme kiváltságos helyzetének?

Az ok igen világos. A cseléd ott is kevés, sőt nagyon kevés. Csak félannyi cseléd van, mint a mennyi kellene. Az igazi amerikai ugyanis ezt a munkát lealáznál tekinti és nem vállalja. Az tehát majdnem kizárólag a négerre és idegenekre hárul. Bostonban az 1900. évi adatok szerint a cselédek 80%-a külföldi születésű. Ha pedig ehhez hozzászámítjuk azokat a cselédek, kiknek szülei még külföldiek voltak, úgy már a 100%-nál tartunk.

A cselédkérdés odaát már a családi életet veszélyezteti. Az egy- és két-gyermek rendszernek egyik nem lényegtelen oka az intelligens családnál a cselédhiány. «The future of our american-homelife depends on this question of servants», mondja az egyik amerikai író.

A cselédek ritkaságát a bérek magasságán mérhetjük. A szakácsnő legkisebb havibére 60 korona, mely összeg a statisztika szerint havi 300 koronáig emelkedik. Megjegyzendő, hogy ezzel a fentemlített alacsony bérral csak olyan iskolásleányok érik be, a kik a nagy szünidő három hónapja alatt szolgálatot vállalnak. A mindenes-leány havibére 30—100 korona között, a gyermekeleányé 20—150 korona között váltakozik. Általában az amerikai cselédbérek úgy aránylanak a nálunk szokásos cselédbérekhez, mint 5:1. A nőcselédnek átlagos évi bére 800 korona. Ha ehhez még hozzászámítjuk a teljes ellátásnak 1300 koronára becsült értékét, akkor azt találjuk, hogy a cseléd körülbelül olyan helyzetben van odaát, mint a tanítónő, a kinek átlagos javadalma 2600 korona. Az ügyesebb amerikai cseléd évente könnyen megtakaríthat 700 koronát.

A cselédek ritkaságának másik fokmérőjét a cselédek igényeiben találjuk meg. Az egyik

azért nem vállalja a szolgálatot, mert a lakásban nincs telefon, a másik azért nem, mert ő csakis gázzal főz. Gyakran lehet a lapokban ilyen hirdetést is olvasni: «Szobalányt keresek. Éppen most van vége a nagytakarításnak».

Cselédkönyv és felmondás ismeretlen dolgok. A szakácsnő sokszor közvetlenül az ebéd előtt hagyja ott a háziasszonyt, a ki éppen számos vendéget vár.

A cselédnek Amerikában jó ellátása és rendes szobája van, melyben vendégeit is fogadhatja. Sőt Bostonban 231 cseléd közül 15 azt a kedvezményt is élvezte, hogy joga volt gazdájának zongoráját használni. A dinert, melynek rendes ideje d. u. 6—7 óra, vasárnap d. u. 1 órára helyezik át, hogy a cselédnek szabad délutánja és estéje legyen. Ezenkívül csütörtök délután is kimenője van.

Mire tanítanak bennünket ezek az amerikai viszonyok?

A cselédek kivándorlása a jövőben semmi esetre sem fog csökkenni, sőt valószínűleg még emelkedni fog. Meg kell tehát mindent tenni, hogy a cselédi pálya a tengeren innen is vonzóbbá váljék.

A személyes lekööttség enyhítésére azt javasolja a szerző, hogy oda kell törekedni, hogy a háztartási munka mindennap legkésőbb esti 9 órára befejezést nyerjen. Ettől az időponttól kezdve a cselédnek a pihenésre joga legyen.

Sokat vár a szerző a cselédek jobb kiképzéséről is. A cselédképző-intézetek azután a cselédek elhelyezésével is foglalkozhatnának és egyben bizonyos ellenőrzést gyakorolhatnának nemcsak a cselédek felett, hanem a gazdák felett is. A bostoni householdreformleague például az olyan gazdának, a kiről meggyőződik, hogy a cseléddel rosszul bánik, többé cselédet nem közvetít.

Bennünket a szerzőnek ez a javaslata annál is inkább érdekel, mert a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet ugyanezen a nyomon járt, midőn árvaházában cselédképző-intézetet létesített, melynek működése elé a legszebb eredményekkel tekinthetünk.

Teljesen osztjuk a szerzőnek abbéli nézetét, hogy más alapon — legalább ma — a cselédkérdés meg nem oldható. A közös konyha, a családi szállók vagy a háztartási munkásoknak

a háztól és családtól való teljes elválasztása ezidőszert ki nem elégítő és el nem fogadható megoldási módok.

A koedukáció kérdéséhez.

A kétneműbeli ifjúság együttes nevelése oktatásáról van szó.

Tényleg, ha a modern egyéni önérvényesülés, szabadság és jog kivívásáért folyó harcot tekintjük, nincs okunk kételkedni, hogy a küzdelem közös tábort hozza az olyan egyéneket, a kiket egyébként eltérő természetek, különböző állások, rangok, elvek, életfeladatok többé-kevésbé elválasztanak és elágazó ösvényekre utalnak. Hiszen csak a felvilágosodás növekedésének nyomán teremtett fizetésjavítást nézzük s meggyőződünk róla, hogy a közös akcióban egyesül a méltóságos úr s az egyszerű hivatalosolga, a kik egyébként távol állanak egymástól. A közös érdek nagy dimenziókat hidal át. Ámde már itt sietünk megjegyezni, hogy mihelyest ezen szociális egyesülés célját elérte, kiki újból kiméri azt a távolságot, a melyben egymástól külön állnak. A szövetkezés tehát csak technikai, külsőleges, látszólagos volt. Ez történik a műveltség, állás és foglalkozás által osztályozott egyénekkel. Mennyivel inkább történik ez akkor, a mikor az alapjában más pszichológiai törvények alá tartozókról van szó, ha őket közös kalap alá akarjuk hozni. Hogy a vetekedő érvényesülés ama jórészt egyféle mederbe terelt közös szellemi munka daczára, a melyet a nők is maguknak igényelnek majdnem valamennyi fokozatú iskolán keresztül, nem hozta meg (és valószínűleg még kevésbé fogja hozni) a szellemi és lelki közösséget, azt az a megczafolhatatlan tény bizonyítja legjobban, hogy a házasságok egyre ritkábbak, és a jelekből ítélve, a jövőben még gyérebbek lesznek. E helyett sűrűbben hangzanak fel a Sexualethik, Sexualjustiz és Sexualpolizei szavak... Ama kétségbevonhatatlan jelenség leghangosabban beszél róla, hogy azok, a kik a jogos önérvényesülés közös terepében egymás mellett állanak, szellemben, lélekben egymástól igen messzire esnek. A felhozott roppant terjedelmű tünet már maga is akkora medret képez, hogy benne a koedukációra vonatkozó

Ultima Thule.

A «műhely»-ből lunchra (öncsnek csak a brit mondja, az amerikai lanchnak) egy közeli restaurantba mentem Mogyoróssyval s itt egy nagy, kerek asztalnál foglaltunk helyet.

Lunch közben egy fiatal angolokból álló társaság, miután előbb udvariasan engedelmet kért, telepedett asztalunkhoz. Modorukból, kifejezéseik választékosságából, no meg ruhájuk szabásából azonnal megállapíthattuk, hogy a jobb körökhöz tartoznak.

Mi a kávénál tartottunk, midőn az egyik fiatalembernek görögdiányt hozott a pinczér.

A fiatalember késével, villájával már fegyverkezni kezdett, midőn megszólalt Mogyoróssy:

— Küldje vissza, sir, azt a diányt...

Hangja határozottan, szinte parancsolólag csengett.

A fiatalok meglepetten néztek össze. Tekintetük mintha ezt kérdezte volna:

— Ki lehet és mit akar ez a különös idegen?

— Küldje vissza, — hangzott ismét még erőlyesebben, de már türelmetlenül is, — sápadt a magja... Éretlen...

A megszólított nem tudta, hogy nevéss-e vagy boszankodjék s zavarában csakugyan odaszólt a pinczérnek:

— Vigye, kérem vissza.

Mogyoróssy pedig egyszerűen, természetesen, a tanítás árnyalata nélkül beszélni kezdett a kis társaságnak a diányról. Előbb Turkesztánba, a diánye őshazájába vitte hallgatóit, midőn pedig látta, hogy ezeknek figyelmét már kellőleg lekötötte, föltette a kérdést:

— És, tudják-e, uraim, hol terem jelenleg a világ legjobb, legaromatikusabb, nedvben legdúsabb diányéje?

— ?

— Egerben.

Már otthon volt. Szép Magyarországon. Pannónia földén. Most már előadása költői ihletet nyert abból a mélyesen gyöngéd szeretetből, a mely az agg tudós hangját erőlyesen meglágyította, szeméinek tűzét lángra lobbantotta. Színesen, lebilincselően beszélt. Így beszélni a hazáról, csak a hontalanok tudnak.

A fiatal angolok nyelték szavait s midőn elhallgatott, megszólalt egyikük:

— Uram, ön a legérdekesebb ember, a kivel az életben találkoztam. Midőn beszélni kezdett, az volt a fölvevésem, hogy ön farmer, a kiből foglalkozásának szenvedélyes szeretete beszél. Később nemzetgazdának, majd tudósnek tartottam. Most már tudom, hogy ön mindezeknél több: — hazafi. Engedje meg, hogy megismerkedjünk önnel.

Sorban járultak az ősz tudós elé, hogy bemutatkozzanak.

— Én Arcadius Avellanus vagyok, — mondotta Mogyoróssy.

S ekkor kiderült, hogy nini, hiszen régi ismerősök. Ez PRAECO LATINUS-ából, az latin grammatikájából, emez pedig politikai újságcikkeiből ismeri.

Ezentúl asztalunknak állandó vendégei lettek. Lesték, hová ül le Arcadius Avellanus, ők is mellé telepedtek és kérték, hogy meséljen.

— Miről, boys (fiúk)? — kérdezte ilyenkor Mogyoróssy mosolyogva.

— Akármiről, Doctor, ön mindenről érdekesen mesél.

És mesélt nekik Rooseveltt kongresszusi üzenetéről. William Jennings Bryan megválasztásának «chance»-iról, a vámrevízióról, a californiai japán konfliktusról, de — hogy? hogy: nem? — meséi mindig Magyarországon lyukadtak ki. Annyi szépet, annyi jót mesélt erről az igazán jobb sorsra érdemes kicsiny országról, hogy a fiatal angolok képzeletében végre «Hungary» egy csodaszép álmországgá nőtt és erősen fogadkoztak:

— Ha török, ha szakad, meglátogatjuk, Doctor, az ön Ultima Thuleját.

HALTENBERGER

Eperjes, Fő-utca 23. sz.
a hadgyakorlatok ideje alatt
egyenruhákat
soron kívül, gyorsan tisztít.

okoskodásunknak útját is megépíthetjük. Természetesen paedagógiai szempontból nem úgy értve a dolgot, mintha a leányok és ifjak közös nevelés-tanításával a koedukációt a majdan házasságot szerző érzelmi rugók hordozójává szeretnők tenni azon célból, hogy az iskolába együttjárók majdan egymásé legyenek. Itt csak ama *közszellemnek, lehetőleg egyforma gondolkodásnak* kifejléséről van szó, amelyre a koedukáció alapeszméje szerint okvetlen kell, hogy alapjelentése kapcsán is törekedjék. S itt ugyancsak fontolóra kell vennünk, vajjon nem hamarabb szólal-e meg mindkét nemben, főleg a középiskolai tanulmányok korában *a szellem, a lélek a maga tisztaságában* abban az esetben, ha az ifjak és a leányok külön-külön tanulnak; ha pedig együtt vannak, *nem inkább az érzéki ösztönök, vágyak, eszlelő szenvedélyek, erotikus hajlamok*, amelyek úgyis annyira bántják éji álmaikban fiainkat, *ébrednek-e fel* s titokzatos rombolást tesznek ama akaratban, amelyet főleg a testiség vágyain való uralkodásra kell képesíteniünk. A legkisebb külső ingerekre úgyis rendkívül reagálnak nevelt ifjú lélek éppen nem az érzéket fogja-e társnőjében keresni? Ezek a Scylla-Charybdiszek igen sok fejtörést okoztak és okoznak a koedukáció híveinek, és nagy kérdőjel elé állítják azért is, mivel ennek következményeit az ifjú lélek rejtélyeiben nem lehet előrelátni. A nemi életre vonatkozó felvilágosítások amúgy is sok gondot okoznak az iskolának. A jelenlegieknél jóval fegyelmezettebb erkölcsű ifjúságra van szükség, hogy a koedukációra gondolhassunk. Érzik ezt ennek a hívei is. Forel: Die sexuelle Frage (München, 1906., 519 l.) jól fel akarja vértetni az ifjú lelket, igaz, hogy nem hideg, morális szavakkal, hanem meleg, altruisztikus érzelmekkel, amelyek mind abban nyilvánulnak, a mit az ember mond és cselekszik, nehogy nemi ösztönével ártson az egyesnek és az emberiségnek. De hát kérdem: olyan könnyen megy ez, a mikor ma a sokféle — tudvágyat, ferde kíváncsiságot csiklandoztató — ismeretközlés inyenczkedő, nyalánkodó szakácművészetté fokozta le a középiskolai paedagógiát? A mikor tananyagunkban fölébresztetlenül alusznak azok az erkölcsi hatalmak, a melyeket

az önuralom, önmegtagadás és önfegyelmezés eszméi képviselnek? A midőn villámgyorsaságú gondolkodásra törekedve képtelenek vagyunk állandósítani a tanulóknban a tisztaság ama erényeit, a melyeket bármily kísértés ellen szegezhetnének... Mert hiszen a pornographia útján a női nem különféle ledér képeivel eltelve, tanulmányaikból száműzik azt a szellemet, a mely őket tanuló társnőikkel tisztességes együttlétbe tudná varázsolni. A tanárnak — talán nem is nagyon gyéren — a tanuló nemi életének lelki betegségeivel is meggyűlik a baja... Tagadhatatlan, hogy bizonyos mérvű kapkodás jellemzi a modern paedagógust, a midőn a tanulót a kirakatok frívól képeinek káros hatása ellen iparkodik óvni, majd a külvilág kártékony benyomásai ellen internátusokban védeni s ugyanakkor leányokkal együtt tanítani. S világos lesz, hogy perverzebb hajlamú tanítványaink eszmetársításainak nem tudunk urai lenni. Ha tekintetbe vesszük még azt, hogy a két nem a természettől is eltérő fokozatú munkára van alkotva, a fiúk és a leányok együttes nevelés-oktatása addig, a míg a komolyabb munkálkodás szelleme legalább átlagban nem ver gyökeret bennük s a belső fegyelmezés nem veti meg lábát szilárdabban köztük, nálunk korai a dolog. Jobban oldják meg feladatukat, ha elkülönítve iskoláztatjuk őket. Együttes iskoláztatásuk csak növelné az úgyis elferdült individualizmus kinövő fattyúhajtásait, a melyeket előrelátván, más, fejlettebb nemzeteknek koedukációs törekvéseivel éppenséggel nem szimpatizálhatunk, a korszellem ellenőrizhetetlen értékű áramlatának megfontoltan nem hódolhatunk.

Dr. Janicssek József.

Felsőmagyarországi hadgyakorlatok szinteréről.

Szeptember 15.

Sárosvármegye felső része különös, furcsa képet nyújt mostanában, különös képét az ünneplés és hadjárat egyvelegének. A legkisebb ruthén falu is ünnepi díszben. Tisztaság, rend mindenütt. Diadalkapuk, girlandok, nemzeti színű lobogók, örömtüzek adják tudunkra, hogy ünnepeink, hogy fogadtunk valakit, nem a szokásos módon, hanem hatványozottan, a kit méltón, tőlünk telhetőleg a legfényesebben fogadnunk kell. A magyar trón leendő urát méltón kell fogadnunk. S közigazgatásunk igazán megmutatta most, hogy feladata magaslatán áll.

sebben fogadnunk kell. A magyar trón leendő urát méltón kell fogadnunk. S közigazgatásunk igazán megmutatta most, hogy feladata magaslatán áll.

A hegyoldalból ránk meredő ágyúk, rivalgó trombiták, masirozó katonák ezrei, rohanó huszárok, ambuláns konyhák, társzekerek, száguldó autók viszont megismertetik velünk a hadjárat minden fenségét, de elképzeltetik velünk egyúttal minden borzalmasságát.

Majd kétszáz ezer ember masirozik odafent a hegyek között talpig fegyverben. Lent a falvakban ünnep, fent a hegyekben háború.

A hadgyakorlati vendégszállás helyén kergetik egymást az autók, a katonai autók, lótol húzott járművet itt már csak a multból ismernek.

A különféle fegyvernem tisztjei elvegyülve a külföldi attasék ahány-annyiféle színű s szabású uniformisával, érdekes, különös képet nyújt a szemlélőnek. Itt-ott feltűnik a trónörökös erőteljes, férfias alakja, jóságos szemei derűt, jókedvet sugároznak, amott Lipót Szalvátor főherczeg beszélget Georgi miniszterrel. Lejebb, Gellért sarokvendéglője előtt feltűnik Jenő főherczeg magas, karcsú alakja. Éppen Boldizsár csendőrszázadost dicséri a pompás rendért.

Néhány lépéssel odább a nyitott barakkházban Hazai miniszter kártyázgat egy kínai, egy perzsa s egy amerikai attaséval. A kibicsek is képviselnek egynéhány nemzetet.

Hogy még tarkább legyen a kép, egy-egy díszmagyar is feltűnik. Tahy József alispánunk díszmagyarban jókedvűen diskurálgat az argentinai attaséval, a ki igen panaszkodik afelett, hogy mióta Ausztriának megízlett az argentinai fagyasztott hús, odahaza a hús ára igen megrágult, már-már 40 fillért kérnek egy kilogrammért.

— No ezt még el lehet viselni, — vigasztalja alispánunk.

Gyerünk másfelé, úgyis ki kell térni Rottmann száguldó autójának, mely Dóbiás Ede műszaki tanácsosunkat viszi, hogy megvizsgálja a hidakat. Éjjel-nappal száguld, de meg is van a fogantja. A katonai autók vezetői azt mondják, behúnyt szemmel megmondhatjuk, mikor vagyunk Sárosban s mikor Zemplén-

Fajkeresztelés.

Dél előtt jegyet váltottam egy édes, szőke, kékszemű magyar leánynyal (később a parti — mint itthon mondanák — visszament).

Délután már a szerkesztőségben róttam a betűket, szemben Mogyoróssyval.

Mert a szívem tele volt boldogsággal, szerettem volna kiönteni.

— Doktor úr nem is veszi észre ezt a csillogó gyönyörűséget? (Az ujjamon fénylő arany karikagyűrűre mutattam.)

Fölkelt székéről s így gratulált:

— Ha ön becsületes és erkölcsös ember, visszadjja a gyűrűt.

Képzeltető, hogy ez a bevezetés mint rántott legegemből.

— Igen, — folytatta, — visszaadja a gyűrűt. Az a lányka (ismerte szerelmem tárgyát és történetét) nem önhöz való. Ön nyulánk legény, a lányka filigrán teremtés. Micsoda utódok származhatnak az ily házasságból? Önnek egy falusi, tenyeres-talpas és lehetőleg parasztlányra kell szert tennie, hogy az ön fizikumának a szubtilitása és annak a parasztlánynak brutális életereje kiegyenlítődjék a gyermekekben. A modern ember legnagyobb örültsége és erkölcstelensége, hogy a nemi

ösztönt a szerelem oltárára ülteti, a hazug istenségnek a lányérintetlenség és más hóbort tömjénével áldoz, de az utóddal annyit sem törődik, mint telivérjének reménytelen csikájával... Keresztezni a fajokat... keresztezni...

A gyűrűt azonban nem ez az elmélet pattantotta le ujjamról.

Dutchman.

Ennek a modern bölcsnek van egy gyengéje. Gyűlöli, de oly szenvedélyesen, a mint gyűlölni csak az igen egészséges emberek tudnak, a győzelmes, a hódító germán kulturát, a mely — szerinte — nem más, mint az emberi szellem latin és görög kincseinek «dutch» védjegye alatt való forgalombahozatala. Ez a gyűlölete kiterjed mindarra, a mi német. Legyen az nyelv vagy ember. Ha ember, angolul nem «german»-nek, hanem «dutchman»-nek tiszteli, a mely elnevezés a német fülnek Amerikában épp oly kellemetesen hangzó mint a magyarnak a «hunky».

Történt pedig, hogy az Egyesült-Államok egyetemeinek tanárai — már nem emlékszem: mily alkalomból — kongresszusra jöttek Clevelandbe. Meghívták Arcadius Avellanust is, hogy prelegáljon nekik a klasszikafilológiából. Ismerték ugyan gyengéjét, de arra számítottak, hogy a tudós németgyűlöletét ez ünnepélyes alkalommal a nagy nyilvánosság előtt szegre fogja akasztani.

Nem is történt volna baj, ha Mogyoróssy előadásának egyik hallgatója, elragadtatásának harsány «hoch»-hal nem ad kifejezést.

Ez a «hoch», mint nemes paripát a vesszősuhogás, felbőszítette a tudóst.

Tudása hata mas csákányával nekirontott a «germán kultúra» hegyének s nem nyugodott, míg annak a hegynek minden követ össze nem törte, nagyrészen német származású vagy a német kultúrára esküvő hallgatóinak képzelhető öröme és épülésére.

No de várhatott is arra, hogy még egyszer prelegálni hívják.

Hunnok.

Bravurjának, a melylyel egy kis kezdő, csetlő-botló angol napilapot ismertté és nagygyá tón, híre ma is közzsájon forog.

A lap tulajdonosa, a ki Mogyoróssynak ismerőse volt, panaszkodott, hogy lapja sehogysem akar indulni. — Well, — mondotta Mogyoróssy, — én megindítom az ön lapját. Írok bele egy cikksorozat. Még honoráriumra sem reflektálok, de meg kell engednie, hogy tárgyamát én választhassam meg.

A tulajdonos kapva-kapott az ajánlaton, mert Arcadius Avellanus neve a tudományos világban már azon időben is aranyként csegett.

Levesek,
mártások,
főzelékek stb.

kitűnő, erőteljes ízt kapnak, ha azok elkészítéséhez

MAGGI-féle húsleves-koczkából

előállított húsleveset használunk.

Darabja 5 f.

országban. Oly nagy a különbség az utak között, bár az ottaniak is jók.

Éppen szembe jön a szomszédos Sztropkó fáradhatlan főbírája s irigy szemmel nézegeti a szép díszítést, melyről elismeri, hogy szebb az övénél, de hát náluk vízvezeték is van. Majd elmondja, hogy egy orosz kémet tartóztatott le a feleségével. Éppen a póstaautóról szállt le. Nikolajevics Miklós, pétervári hadiskola tanára, alezredes volna. Egy rosszmájú fiskális azt mondta rá, hogy alighanem vég-, magyarul resztili-kereskedő, de hát nincs igaza.

De menjünk sorjában.

Szeptember 12., reggeli 8 óra 40 perc. Gyönyörű őszi reggel. Bártfa állomása izlésesen díszítve. A pályaudvar előtt ünneplőbe öltözött közönség várakozik. Beljebb a perronon a vendégváros városi hatóságai képviselői. Az udvari különvonat érkezését — melyet Pulszky Garibaldi vezérigazgató vezetett — várja mindenki.

A leszálló trónörökös láthatóan kellemesen lepte meg a közönség éljenése, a kinek bemutatják a városi polgármesterét, Németh Lászlót, s a két tanácsost, Tepliczky Nándort s Grofcsik Gyulát, úgyszintén a város rendőrkapitányát, Tóth Istvánt, majd dr. Uhlig Leo volt országgyűlési képviselőt. Mindegyikéhez van egy pár magyar szava.

Ezután a trónörökös automobiljába szállt s a kitűnő karban lévő országúton Zborón, Alsópagonyon át, a természeti szépségekben gazdag hadgyakorlati terepen keresztül Felsővízközre ment.

Az úthasó kisebb községek ünnepi díszöltöttek s a lakosság vetekedett abban a kitűnő lelkesedésben, melylyel a trónörökös mindenütt üdvözölték. Már az út folyamán alkalma volt a trónörökösnek, hogy több csapatostnak kitűnő állapotáról meggyőződjék, melyek a keddi pihenőt felhasználták, hogy erőt gyűjtsenek a terepviszonyok miatt előreláthatóan igen nagy fáradalmak elviselésére.

Egy óra mulva már Felsővízközön vagyunk. A kis község igen szépen, igen izlésesen van díszítve. Nyílegyenes utcái tiszták, kétoldalt fehér oszlopok, párosával összefűzve fenyőfűzerekkel. Fő utcája jobboldalán gyalogjáró. Bártfafelől oldalán gyönyörű diadalkapu, Ma-

A cikksorozat minden számnál fokozódó érdeklődés mellett, tizenkét cikkben jelent meg, s mire az utolsó cikk is napvilágot látott, a DISPATCH (ha jól tudom, ez a lap neve), már Pittsburg egyik legolvasottabb lapja volt.

Pedig hát, én Istenem, kit érdekelnek a «hunok», a kiktől a cikksorozat szólt.

Epilóg.

És ez a nagy szű és nagyszívű ember, a kinek tudományossága előtt egy félvilág hajol meg hódolattal: teng-leng, gyakran a nélkülözések rémeivel is küzd — Dollárországban.

Németgyűlölete és magyar fájának izzó szeretete, a mely írói neve az Arcadius Avellanus mellé minden könyvén (van vagy 50 részint latin, részint angolnyelvű) odairatja vele a «Hungarus» szót (nehogy az adta Dutchmanje elsinkófálja): az érvényesülés minden ajtaját elzárja előtte.

De hát e két — elismerem: — halálos bűn alól itthon sincs feloldozás? Avagy talán bővíben vagyunk az Arcadius Avellanusoknak?

gyarország s Sárosvármegye színeivel s címereivel ékítve. Ugyanezen ékítést látjuk a kétoldalt álló fehér oszlopokon is. A falu gyönyörű díszítése elismerésre készíti a magas vendégeket.

Reggeli 9 óra előtt Szepesházy Imre országgyűlési képviselő villája előtt, mely eredetileg Ófelsége szállásául volt kijelölve, nagy élénkség uralkodik. Odasietünk. A bejáró két oldalán katonai s polgári hatóságok fejeit látjuk. Baloldalt Jenő főherceggel az élén, a ki megelőző nap este 7 órakor érkezett ide Bécsből automobilon, Hazai Samu magyar, Georgi osztrák honvédelmi minisztereket, hötzendorfi Conrad vezérkari főnököt, Klobucsár főfelügyelőt; jobboldalt megyénk alispánjával, Tahy Józseffel az élén, ki díszmagyarban van, Gallotsik István főszolgabíró főhadnagyi egyenruhájában, Dobay Károly szolgabíró s Szepesházy Imre orsz. képviselő díszmagyarban. Lipót Szalvátor főhercegre várnak. Nemsokára megjelenik délczegek alakja. A bemutatkozás után igen szívesen beszélget el megyénk alispánjával.

9 óra 40 perc. A trónörökös automobilja áll meg ugyanezen a helyen. A trónörökös látható jókedvvel száll ki az automobilból, átvesszi a hadgyakorlati vendégként jelenlévő Lipót Szalvátor és Jenő főhercegeknek, a vezérkar főnökének, a m. kir. honvédség főparancsnokának, a két honvédelmi miniszternek, valamint a hadgyakorlati szállás főparancsnokának, a sajtóvezetőségnek s a többi besorozott tisztnek jelentéseit, azután Tahy József alispán felé fordult, ki mélyen érzett szavakkal üdvözölte a trónörökös Sárosvármegye földjén s egyúttal kifejezését adta a felett érzett fájdalomnak, hogy a törvényhatóság nem mutathatta be hódolatát Ófelségének.

A trónörökös hosszabb beszélgetéssel tüntette ki alispánunkat, köszönetet mondva a lelkes fogadtatásért, majd a lakosság viszonyait és az aratás eredményét tudakolta. Általánoson feltűnt, hogy mily tökéletesen beszél magyarul s mily kitűnő a kiejtése. Gallotsik István főszolgabíró s Szepesházy Imre orsz. képviselőt is beszélgetésbe vonta s ezután szállására ment, hogy a vezérkar főnökének jelentését átvegye a két fél parancsnokainak eddig köztudomásra jutott első rendelkezéseiről.

A mintegy egy óra hosszát tartó jelentés után, mely a trónörökösre igen kedvezően hatott, bemutatták őfelségének a külföldi katonai attasékat s a svájci és romániai külön katonai küldöttségeket. Ezután a már történelmivé vált hadgyakorlati sátorban, melyet a trónörökös szállásának közvetlen közelében ütöttek fel, dejeuner volt.

A dejeunernél Ferencz Ferdinánd trónörökösöt jobbra ült Lipót Szalvátor, balra Jenő főhercegek. Jobboldalt főhelyen Lipót Szalvátor után ültek a következők: gróf Andrassy Géza, Zottó tábornok, gróf Andrassy Sándor, Blaque Bey ezredes, perzsa attasé, Urbánsky ezredes, Nyström alezredes, argentinai attasé, Tahy József alispán, Favre őrnagy, svájci attasé. Baloldalt, Jenő főhercegtől balra Klobucsár honv. főparancsnok, Sprecher

Bernegg ezredes, Brudermann ezredes, Allaire alezredes, Raskano őrnagy, attasék, Szepesházy Imre orsz. képviselő, gróf Rageneck attasé.

A díszbéd befejeztével a főherceg a vezérkar főnökével és kíséretével együtt automobilon Sztropkóra utazott a hadgyakorlatok vezetőségének szállására. A hadgyakorlati vendégszálláson a trónörökös távollétében Lipót Szalvátor főherceg képviseli.

A trónörökös 1 óra 30 perczkor érkezett Sztropkóra, a hol Ocskay brigadéros egykori kastélyába szállott. Itt fogadta Mecner Gyula főispán, Dókus Gyula alispán és Malonyay Tamás főszolgabíró Zemplénnvármegye képviselőjében. A kis mezőváros szintén ünnepi díszöltött. Lobogó, fenyőgaly, országczímer, megyeczímer teszi változatossá a képet.

A mezőváros közönsége ünnepi öltözetben várta a trónörökösöt. A zsidóság selyemkaftánokba öltözött hozza ki mennyezet alatt a thórát. Érdekes, bizarr kép. Az idegenek csodálkozva kérdik egymást, miféle náció ez vajjon.

Este örömtűzek gyúlnak ki a hegyeken. A trónörökös jókedvűen sétál az utcákon.

*

A hadgyakorlatok vége. Győzött a magyar sereg. S bár csak játék, színes, drága játék volt, jól esik hallanunk, hogy megvertük a muszkát, a ki elnyeléssel fenyegette számra nézve kisebb magyar hadseregünket.

S nincs ma a magyarnak irigylésre méltóbb ideálja a trónörökösnel, a ki magyarul szolt hozzánk, s Frank Liboriusnál, a ki a magyar hadsereget győzelemre vitte.

A színes kép eltűnőfélben van s alig telik bele egy-két nap, teljesen eltűnik, — de emléke sokáig élni fog közöttünk.

Két eperjesi festő a Művészházban.

A Művészház most megnyitott kiállításán örömmel vettük észre, hogy Eperjes is képviselve van. Ez a művelt város eddig minden szellemi mozgalomból kivette a maga részét, most sem maradhatott el. Három szép festmény van ott az eperjesi festőművészet képviselőjében. Az egyiket Török Gyula kir. kath. főgimn. tanár festette, a ki nemrég aratott teljes sikert tanítványai rajzaival a hannoveri nemzetközi rajzkiállításon. Most a maga eredeti képén tünteti ki sokat ígérő tehetségét. Képe az «Aratás». Forró nyári napon néhány arató kaszálja az aransárgára érett kalászatokat. A tábla szélét a háttérben bokrok szegélyezik, míg föléje egyre kékülőbb égbolt hajol Ráismerni szűkebb hazánkra: Török megyénk egy darabját vitte a vászonra. A határozottan odavetett színek a teljes megvilágításban élénk hatásúak és Szinyei Merse képeire emlékeztetnek. A természet való levegője árad felénk, andalgásba ringat s alig tudunk tőle elvalni, úgy leköt a művésznak a vásznára lehelv varázsos lelke.

A másik két kép Kugler Ede eperjesi rajztanár mesteri alkotása. Az egyik, az «Interieur», egy kis szoba bájos kis szöglete: néhány párnás szék, finoman ráhelyezett fehér csipkével. E mozdulatlanág is mennyi életet mutat, meg csendes érzelmeket ébresztő lelket. A másik képe «Az eperjesi Caraffa-udvar». Ez az akvarell első pillanatban valamilyen velencei részletet juttat eszünkbe: a rendetlenül, szinte terv nélkül emelkedő falak, a szeszélyes áthidalások vonalai költői harmóniába olvadnak össze s a színek is valósággal velenceiek, igazán olaszosak. Kedves hangulatot kelt.

Ajánlja a legszebb **báli csokrokat, legyezőket, mellesokrokat,** laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési **fantasietárgyak,** különleges **menyasszonyi csokrok,** a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátyol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. □□□

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden □□□ kivitelben. □□□

Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-tól fejebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondval lesz elkészítve s csomagolva.

□□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. □□ Telefon (Interurban) 202

Kétségte-
meg az t-
Tekin-
vezet, m-
melyet a
találnak,
többet is
képeket.
vezetőbb
ez aztán
egy — I-

EP

Az
fénynyel-
jubileum-
Szécheny-
Albert v.
kulturegy-
hatású be-

—
fogadás-
Agoston-
háza tar-
a bizott-
gyelek f-
értekez-
kereske-
a ki a
Dr. De-
bejelent-
től vett
eltérőleg
hozzánk
dötsége
terjeszté-
geinket
állomá-
a város
szindara
énekkar-
mazurt a
szám is
megállap-
hozzánk
környc-
Kassára
is kéri a
otthonul-
gadják.
elnöke

— E

czio.

10-ikén i-
sedéssel
jogakadá-
sának me-
németi a-
hívek, a
resetlen
a ki kön-
gadtatást
felé; elől
négyes-f-
szekereke
megható
hogy itt
pélyes b-
vendégsz-
a lakomá-
Ivány J-
Samu; a
József le-
dr. Wall-
intelligen-
nek örv-
eső érzé-
gyülekez-
résztvett,

— I
eperjesi
73-éves
szas bet-
kező gy-
fájdalom-
dor nyu-
arany é-

— **Azon sokoldalú előnyöket,** melyeket az eltartható és mindig használatra kész húsleves magában rejt, bizonyára minden háziasszony belátja. Helyénvaló tehát, ha a Maggi cég húsleves-koczkájára felhívjuk a közfigyelmet, annál is inkább, mivel ezen cég ízesítője és levelei révén évtizedek óta az összes hivatott körök bizalmát bírja. A Maggi-féle húsleves-koczkából, csupán forró vízzel leöntve, pompás húsleves készíthetünk. Az olcsó ár folytán — 1/4 liter leveshez elegendő 1 koczká — ezen cikkek minden háztartásban használható.

— **Népfölkelési időszaki szemle.** Eperjes város rendőrkapitánya hirdetményt bocsájtott ki, mely figyelmezteti mindazon katonailag kiképzett, népfölkelési időszaki szemlén való jelentkezésre kötelezettek, kik a közös-hadseregben a haditengerészetben és honvédségben s ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá olyan katonailag ki nem képzettek, kik népfölkelési ajánlati lappal vannak ellátva, hogy f. évi október hó 10-ikén Eperjesen a városházán, és pedig az eperjesiek reggel 8 órakor, idegenek, a kik helyben tartózkodnak, reggeli 10 órakor személyesen megjelenjenek vagy írásban jelentkezzenek. Az írásbeli jelentkezéshez a városházán a rendőrkapitányi hivatalban «Jelentkezési lap» ingyen kapható. A személyes jelentkezéshez a népfölkelési igazolványt el kell hozni, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolni.

— Prof. Tauffer Vilmos, a m. kir. tud.-egyetem nögyógyászati klinikájának igazgatója, írja: «A természetes **Ferencz József**-késérővizet, mint kitűnő hashajtót, a legjobb sikerrel rendelem».

— **A kisszebeni kefégyár** raktári épülete szept. 6-ikán reggel 7 órakor, eddig még ki nem derített okból kigyulladt. A tűz rohamosan terjedt és rövid idő múlva már az egész gyár lángokban állott. A nagy erővel megindult oltási munkálatoknak, a melyekben az átvonuló katonaság is résztvett, az volt az akadály, hogy a malomárok vize a villanygyár építése miatt le volt csapva. Hosszú, emberfeletti munka után, miközben egy katonára meg is sebesült, sikerült a gyár tetőzetét leverni és ily módon a lángok terjedését meggátolni. A kár jelentékeny, mert a raktárakban felhalmozott sok keféárú odaégett.

— **Legjobb cipőt, kalapot, nyakkendőt és fehérneműt** olcsón csak **Goldberger Henrik**nél vásárolhatunk Eperjesen!

— **Elvágta a kezét.** *Isarik* János pécsújfalusi lakos szept. 13-ikán szecskát vágott. A gép etetéskor vigyázatlansága folytán elkapta jobbkezeit s csuklónál levágta. Az eperjesi kórházban ápolják. Valószínűleg elveszti jobbkarját.

— **A jogi vizsgák rendszer-változása.** A jogi oktatás és vele a jogi vizsgák mai rendjének gyökeres reformja küszöbön áll. Balogh államtitkár már az ankét megtartásakor kijelentette, hogy ezt a kérdést tekintve a kultuszárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Sőt, hogy a reformterv kivitele még gyorsabban történhessen, — annak rendeleti úton való életbeléptetésére is felhatalmazása lesz. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, a mely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga vagy ügyvédi vizsga) vannak hátra, saját érdekében siessenek, — mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megújítását és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben máris érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. — A ki tehát csak teheti fogjon a készüléshez, a melynek egyedül célra vezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító, gyors biztos módját «A jogi vizsgák letétele» cz. munkában (IV. kiadás. Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár. Bolyai-u. 3.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Eperjesi Villanyvilágítási és Erőátviteli R.-társulat 10 koronát; a Szeszfinomító szövetkezet 25 koronát és a Csányi Műmalom egy zsák 75 kiló lisztet adományozott az Izr. Nőegylet népkonyhájának. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Ujdonság.** Remek szép választékban megérkeztek a legújabb őszi és téli *double női ruhakelmék*, melyeknek vételkényszer nélküli megtekintését szívesen ajánlja *Zavatsky* Szilárd divat- és vászonkereskedő Eperjesen.

— **Könnyműségének áldozata.** *Antolík* Jánosné sz. *Zrecz* Anna, Kesselbauer Károly magánzó cseléde szept. 8-ikán esti 7 óra körül a takaréktűzhelybe akart begyújtani. Hogy a fa könnyebben fogjon tüzet, azt denaturált-szeszszel öntötte le. A hirtelen kicsapó lángtól azonban megijedt s a kezében lévő denaturált szeszszel telt üveget kiejtette. A szétfolyó szesz lángot vetett, melytől tüzet fogott a

szerecséttlen nő ruhája is, de tüzet fogott a konyhaajtó is. Kétségbeesett sikoltásaira berohantak a szomszédok, lángoló ruháit letépték, a szobátüzet eloltották s értesítették a rendőrséget, a mely beszállította a teljesen összeégett nőt a kórházba, a hol kínos 6 napi szenvedés után f. hó 13-ikán belehalt sérüléseibe.

— **Ma már minden kétségen kívül áll,** hogy a Nestlé-féle gyermekliszt egy mindenkor teljesen megbízható gyermekétáplálékot nyújt, mert félszázad tapasztalata és eredménye nemcsak az orvosokat és a közönséget elégitette ki teljes mértékben, hanem — mivel *Nestlé* sok esetben már a harmadik generációnál van használatban — ki is mutatta, hogy ezen készítmény kiváló jó hatással van a gyermek első alkati fejlődésére, illetőleg azt erősen támogatja. A Nestlé készítmény, mint diätikus-tápszer gyomor- és fertőzőbetegségeknek is (tuberkulosis, tífus), nagyon gyakran és kitűnő eredménnyel használtatik.

— **Olaszországi társas-kirándulás.** A magyar kereskedelmi és iparkamarák meghívásának eleget teendő, f. évi október hó első napjaiban hivatalos kirándulást rendeznek Olaszországba, a Turinban és Rómában az olasz egység megünneplése céljából rendezett kiállításoknak megtekintésére. Kívánatos, hogy a kínálkozó alkalmat felhasználva, minél számosabban vegyenek részt a társas-kiránduláson, a melynek célja a klasszikus olasz föld megismerése mellett a két nemzet közötti üzleti és gazdasági kapcsolatok gyarapítása és szorosabbá tétele. A hivatalos kirándulás útiránya: Budapest—Milano—Turin—Genova—Róma; tartama — visszautazás nélkül — a Rómában való tartózkodás negyedik napját beszámítva, 9 nap. A hivatalos program a Rómában való tartózkodás negyedik napján véget ér s a résztvevők a visszautazás útját szabadon választhatják meg. A részvételi díj Budapesttől Rómáig és Rómában az első osztályon 475 korona, a második osztályon 428 korona, mely összegben minden költség bennfoglaltatik. A kassai kereskedelmi és iparkamara meghívja az érdeklődő kereskedő- és iparos-köröket a kirándulásra és felkéri a résztvevő látogatókat, hogy nála legkésőbb folyó hó 20-ikáig jelentkezni s egyidejűleg 50 korona foglalót lefizetni sziveskedjenek. A kamara a részletek tekintetében készséggel szolgál felvilágosítással.

— **Korzó-szálló.** Az egykori Nemzeti Szálló nemcsak gazdát cserélt Grósz Sándor személyében, hanem nevet is «Korzó-szálló»-nak hívják ezentúl. Az új szállóból a nagy költséggel átalakított régi épületet a legmodernebbül rendezi be. Az új szállóban téli, nyári kerthelyiség s téli kuglizó lesz. Szeptember hó folyamán nyílik meg.

— **Gyanús ékszeresek.** A przemysli cs. és kir. helyőrségi hadbíróóság a napokban átiratot intézett az eperjesi rendőrséghez, a melyben föl vannak sorolva azok az ékszeresek, a melyeket *Dmohovszki* Kázmér nevű gyalogosnál találtak, a ki jelenleg a cs. és kir. 10. számú ezredben szolgál. *Dmohovszki* Kázmér Eperjesen 1907-ben több betöréssel lopást követett el s kihallgatása alkalmával a hadbíróóság előtt azt vallotta, hogy az ékszeresek lopta. A rendőrség fölhívja a város közönségét, hogy a kik 1907-ben kárukra elkövetett lopásból kifolyólag ezen ékszeresekre igényt tartanak, jelentkezzenek a przemysli hadbíró-ságnál.

— **Új biztosítási főügynökség Eperjesen.** A biztosítás különféle ágazataival is foglalkozó «*Minerva*» általános biztosító-résztvénytársaság az egész megyére kiterjedő hatáskörrel városunkban főügynökséget szervezett, melynek vezetését a *Sárosvármegyei Takarékpénztár R.-t.* elvállalta. Az intézet erre vonatkozó, lapunk mai számához csatolt prospektusát t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Lezuhant ácstanoncz.** Mult szombaton Alsósebesen egy építkezésnél gerenda-felvonásban segédkezett Gutassi József ácstanoncz. Egyensúlyát veszítve zuhant le az öt méter magasból. Agyrázkódást és koponyatörést szenvedett. A helybeli kórházban ápolják. Állapota javult.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi «*Moll-féle seidlitz-porok*» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Besúgott régi lopás.** Egy véletlen — egy névtelen levél, egy régi lopás nyomára vezetett a rendőrséget. A napokban Barta Kálmán vaskereskedőt névtelen levélben figyelmeztették, hogy özv. *Antolík* Jánosné, a ki nála mint szakácsnő szolgált, lakásán több láda edényt rejteget, a melyek mind lopásból erednek. A rendőrség óvatosságot fogott a nyomozáshoz. Több helyen házkutatást tartottak, fényes

eredménnyel. A pinczében s a levélben megjelölt helyeken több láda vadonatúj konyhaedényt és különféle konyhafőlszerelést találtak elrejtve, a melyeknek értéke 300—400 korona. A rendőrség most abban az irányban nyomoz, nem voltak-e özv. *Antolík* Jánosnének bűntársai? A tolvajnő azonos azon özv. *Antolík* Jánosné szakácsnővel, a ki szept. 8-ikán összeégett. Hét esztendeig szolgált Lux Edénél s másfél évig Barta Kálmánnal s ezen idő alatt lopta össze az edényeket. Nem érdektelen, hogy a tolvaj özv. *Antolík* Jánosné, a ki égésből származó sebeibe belehalt, a papja mint a megtestesült hűség s mint a cselédek mintaképét búcsúztatta el.

— **Földomlás.** Szeptember 13-ikán Badzan András szentmihályfalvi gazdasági kocsis földet hordott az uradalmi építkezéshez. Földásás közben az aláesott földtömeg rázuhant s jobblátát tomporban eltörte. A helybeli kórházban ápolják.

— **Bőrkiütéseket** és a bőr tisztátlan-ságát legcélszerűbben és legolcsóbban kezelhetjük a *Berger-féle gyógy- és higiénikus szappanokkal*, melyek 40 év óta világhírűvé lettek. A bőr tisztasága lényeges befolyással van az ember egészségére. Válassza a lapban foglalt hirdetésből azt a *Berger-féle szappant*, mely önnek legjobban megfelel (minden gyógytárban kapható), használja mosakodásnál és fürdésnél, ez biztosan alaposan megtisztítja bőrét. Különösen alkalmas a kátrány-, glicerinkátrány-, borax- és gyógyfű-szappan. Valódi csak a hirdetésben látható védjeggyel. — *G. Hell & Co.*

— **Tolvaj fodrászinás.** A rendőrség távirati megkeresésére a kassai rendőrség pénteken délben letartóztatta a szökésben lévő *Simkó* Mihály fodrászinást, a ki Fodor Gusztáv fodrásztól 21 koronát lopott.

A szomszédból.

— **A III. országos patronage-kongresszus.** A III. orsz. patronage-kongresszus előkészítő-bizottsága berczeli *Berczely* Jenő v. b. t. t. elnöke alatt szept. 9-ikén d. u. 3 órakor Kassán, a városház nagytermében látogatott ülést tartott, a melyen véglegesen megállapították a kongresszus napirendjét és külsőségeit. Az ülés elején dr. Kriebel Edgár városi főjegyző tette meg széles körűtekintéssel készített előterjesztéseit, utána a bizottság titkára számolt be a tett előkészületekről. Az értekezlet a jelenlevők beható eszmecserejével ért véget. A kongresszusról az előkészítő-bizottság a nagyközönséget a következőkben óhajtja tájékoztatni: Dr. Székely Ferencz igazságügy-miniszter őfelsége képviselőjében szept. 16-ikán, este 7 órakor, a budapesti gyorsvonattal érkezik meg Kassára. Ugyanezzel a vonattal jönnek dr. Balogh Jenő vallás-és közoktatásügyi, dr. Imling Konrad és dr. Tóry Gusztáv igazságügyi, Némethy Károly belügyi államtitkárok, az összes kormányzati ágak képviselői s a kongresszusnak mintegy kétszáz budapesti és vidéki tagja. Az érkezők elé *Berczely* Jenő vezetésével Hidasnémeti egy küldöttség megy, a pályaudvaron pedig Éder Ödön polgármester fogadja a város közönségének képviselőjében őfelsége képviselőjét s a kongresszus közönségét. Este 1/2 9 órakor a kongresszus tagjai egymás megismerésére a Schalkház Széchenyi-termében jönnek össze. A kongresszus ünnepélyes megnyitása vasárnap d. e. 10 órakor a Schalkház nagytermében lesz. Ez alkalommal *Berczely* Jenő üdvözlő szavai után dr. Székely Ferencz igazságügy-miniszter őfelsége képviselőjében megnyitóbeszédet mond, a melyet Éder Ödön polgármester és Puky Endre alispán üdvözlő szavai, majd az elnök megválasztása követnek. A kongresszus elnöke bellyei Rickl Gyula min. tanácsos lesz, a kinek elnöki beszéde után a magukat képviselő kormányzati ágak képviselői szólalnak fel, dr. Balogh Jenő vall.-és közokt.-ü. államtitkár tart előadást a tanítók patronage-tevékenységéről, végül Farkas Edith alapítványi hölgy mond rövid befejező beszédet. Őfelsége képviselőjénél a hatóságok déli 12 órakor fognak tisztelegni. A kongresszus tanácskozásai vasárnap délután, hétfőn és kedden délelőtt lesznek; a záróülésen dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai pü-pök mond beszédet. A kongresszussal kapcsolatosan vasárnap reggel 8 órakor a Társalgási Egylet nagytermében a Kassai és Abaúj-tornavármegyei Általános Tanítóegylet tart ünnepi közgyűlést, hétfőn délután 2 órakor a városház nagytermében alakuló közgyűlése lesz az Országos Izraelita Patronage-Egylet kassai fiókjának kedden délután 3 órakor pedig a jogakadémia dísztermében dr. Bernolák Nándor előadást tart a fiatalokúak bíróságainak mai állásáról. A kongresszus tagjai meg fogják tekinteni a kir. javftóintézetet, a fiatalokúak fogházát, Kassa város humanitárius intézményeit és az iparművészeti kiállítást. Őfelsége képviselőjének s a kongresszus tagjainak üdvözlésül a város közönségét felkéri, hogy házaik lobogózza fel, a dómot pedig vasárnap este 7 órakor meg fogják világítani. A kongresszus megnyitó-ülésén és tanácskozásain csak azok vehetnek részt, a kik tagokul jelentkeznek.

TANÜGY.

— **Kölcsönös áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Majtényi* Miklós alsókomárnoki (Sáros m.) és *Óváry* János dimvári

(Pozsony m.) állami elemi iskolai tanítókat saját kérésükre kölcsönösen áthelyezte.

Szabadságolás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Smetana* Ilona tótrászlaviczi állami óvónő részére, egészségének helyreállítása céljából, a f. évi augusztus 7-ikétől kezdve négyhavi további szabadságot engedélyezett és helyettesítésével, havi 70 kor. díj mellett, *Konkoly* Jolán okl. óvónőt bízta meg. Vármegyénk kir. tanfelügyelője pedig *Adriányiné Fehérvári* Margit bártnai állami elemi iskolai tanítónő részére, indokolt kérelemre, hetheti szabadságot engedélyezett s helyettesítésével *Telegdy* Anna okl. tanítónőt bízta meg.

Korpótlék. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Legányi* Ilona eperjesi állami tanítónő-képző-intézeti mintaóvónő részére I. korpótlék címen évi 140 kor.-t utalványozott.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a palonczai állami óvodában rendes óvónővé, *Szűcs* Jolán ottani óvónőnek Kővárhosszúfaluba történt áthelyeztetése folytán *Blahó* Róza okl. óvónőt nevezte ki.

Nyugdíjint. felvétel. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Riják* András jakabvágási r. k. el. isk. tanítót 1000 kor. nyugdíjigényével az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvette.

TESTEDZÉS.

Football. Szomorúan sikerült az E. T. V. E. kirándulása Sátoraljaújhelybe: A csapat vonatkés miatt Kassán rekedt. Valóban sok bosszúságot és kárt okoz ez a sok késedelem a Ksod. vonalán. Így most is a kimutatható kár: a S. Atl. Club részéről (bírói utazás Budapestről, rendőri engedély, hirdetés, rendezés) 104 kor., az E. T. V. E. tagjainak (18 egyén) útiköltsége, hiábavaló költsége 120 kor. Ki téríti meg azonkívül azt a kárt, a mi a lelkekben marad? Az elmaradt mérkőzés megismétlődő lesz vagy szept. 17-ikén, vagy okt. 8-ikán Sátoraljaújhelyen és ekkor újra felmerül a sok kiadás.

Újra megnyiták az eperjesi jogakadémia kapui a jogászfűtésnek. Ebből az alkalomból felhívást bocsát közre az E. T. V. E., hogy figyelmessé tegye a fiatalságot a testi köteleességekre is — önmagával szemben. Az E. T. V. E. évek óta önzetlenül szolgálja azt az eszményi célt, hogy egészség, erő és ezek nyomán sok erkölcsi értéket vigyen a felnőt és ifjú Magyarországot társadalmába. Az önzetlenség eredménye a sok és nagy sportbeli eredmény és az eszményiség az egész város ifjúságának tizenöt év óta megváltozott képe, a melybe rugékonyság, életkedv lépett a fásultság és élvezetvágy

mellé. Sajnos, egyelőre még csak melléje és nem helyébe. Reméljük, hogy a midőn Európa-szerte óriási lendületet vesz a sport, mert átlátják annak nemzetmentő fontosságát, a mi ifjúságunk sem fog késni és megjön a jobb belátás korszaka a maga legönzöbben felfogott egyéni érdekében és a nemzet érdekében.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

P. O., Berlin. Küldeményét várjuk. Direktívát nem adhatunk. Méltóztassék esetleg észleleteiről, impresszióiról a közönséget bizonynyal érdeklő «képes lapok» hangnemében megírt cikkeket közölni. Szív. üdv. szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

„a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

kiváló vízzel használtatik.
Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vese-kövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
3/4 „	40 „
1 „	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 „	7 „
1 „	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító kivonattal
a világ legjobb fémtisztítószerre

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon cégénél, Eperjes.

821—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Zoltán Gedeon girálty ügyvéd által képviselt Lichtenstein Mór végrehajthatónak *Gevürtz László* girálty lakos, végrehajthatást szenvedett elleni végrehajthatási ügyében az árverést 84 kor. 30 fillér tőkekövetelés, 14 korona 40 fillér megállapított, valamint jelenlegi 14 korona és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az eperjesi kir. törvényszék és a girálty kir. járásbíróóság területén levő Girálty községben fekvő, a girálty 16. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sorsz., 254 hrsz. alatt foglalt s B. 11., 12. t. a. *Gevürtz László* nevében, s azon községi 189. sz. tjkvben A. I. 1—2., 4—7., 14—24. sor., 276/8., 277/8., 502/12., 502/39., 549/3., 565/b./5., 640/a./10., 640/a., 640/a./14., 640/c./1., 640/c./5., 640/c./6., 649/3., 649/4., 649/10., 649/23., 713/5. hrsz. alatt foglalt s B. 1. t. a. *Gevürtz László* nevében álló ingatlanra 4745 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés megtartására határnapul 1911. évi szeptember hó 20-ik napjának d. e. 9 órája a girálty kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe tüzetik ki.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel 474 kor. 50 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni. Az a vevő, a ki az árverésben legelőbbet ígér, mielőtt az ingatlan leütnétek, köteles az általa ígért ár 10%-át, melybe a bánatpénz is betudatik, a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. jbróság, mint tkvi hatóság.

Girálty, 1911. június 16.

Kolossy Miklós s. k.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Füzdy, kir. tkvvezető.

Arjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkek, bárczák, üzleti könyvek, czéggártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcsédulák, falragaszok, árukönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóúrlapok, zárszámadások, utalványok stb., czégnomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek. Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, táncrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása többszínű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árukönyvek rovatolva. . . . Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

170—1911. v. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a girálty kir. járásbírósnak 1911. évi Ö. 76/21. és 22. számú végzése következtében néhai Schneider Krisztina volt margonyi lakos elleni hagyatéki ügyében, az 1910. Ö. 76. számú leltárban 30—231. tétel alatt felvett 908 korona 61 fillérre becsült ingók, úgymint: házi bútorok, fehérművek, párnák, főzőedények stb. nyilvános árverésen eladatnak, mely árverésnek a girálty kir. járásbírósnak 1911. évi Ö. 76/21. és 22. számú végzés folytán Margonyán, néhai Schneider Krisztina volt lakásán leendő megtartására 1911. évi szeptember 25-ik napjának délután 3 órája határidőül kitétik, s ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett, de a hagyatéki iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél írásban, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Girált, 1911. augusztus 31.

Grünberger Mór,
kir. bír. végrehajtó.**Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.**

2953—1911.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának f. é. szeptember 13-ikán megtartott üléséből kifolyólag a következőkről értesítjük a t. munkaadó urakat és biztosított tagjainkat:

1. **Vasar- és ünnepnapokon** a pénztár rendelő-intézetében f. évi október 1-jétől **orvosi rendelés** reggel **7 órától 8 óráig** és d. e. **10 órától 11 óráig** vehető igénybe.

2. **A pénztár hivatalos órái** módosítva lettek s ennek alapján felek részére a hivatalos óra délután **1/2 1 óráig** tart.

3. Munkaképtelen tagjaink részére **táp-pénzkifizetés** csakis minden **hét-főn** d. e. 8 órától 1/2 óráig történik.

4. Végül közöljük, hogy a helybeli gyógyszerészekkel kötött egyezmény alapján f. évi október hó 1-jétől a **gyógyszer-szállítást Molitorisz István és Korn Vilmos** gyógyszerész urak látják el. A könnyebb elszámolás végett a várost két kerületbe osztottuk be, oly módon, hogy középvonalul véve a város háza, törvényszék, Konstantin- és Flórián-utcát a kisállomásig, ezen útvonalról a nagy állomás felé eső városrészt alsó-kerületnek, a Kisszeben felé eső részt felső-kerületnek nevezük el.

Az alsó-kerületben lakó tagok gyógyszer-szükségleteit Korn Vilmos gyógyszerész úr látja el, míg a felső-kerületiekét Molitorisz István gyógyszerész úr. Az alsóterczi községek az alsó-kerületi gyógyszerertárhoz, míg Sebeskellemes, Kissáros, Czeméthe, Dubrava községek a felső-kerülethez tartoznak. Az alsó-kerülethez tartozik a Kálvária-út és Hegykert.

Felkérjük tagjainkat, hogy gyógyszer-szükségletüket szorosán a lakásuk szerint kijelölt gyógyszerertárban szerezzék be.

Eperjes, 1911. szeptember 14.

Sziklai Henrik s. k., Schreiber Ignác s. k.,
elnök. igazgató.

1329—1911. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1911. évi 636. v. sz. végzése folytán dr. Fenyves Adol ügyvéd által képviselt Goldstein Adol felperes részére 1046 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán felülfoglalt s 2440 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1911. V. I. 92/9. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Eperjesen (Kerényi-u. 19. számú házában) leendő megtartására határidőül 1911. évi szeptember hó 29-ik napjának délután 3 órája kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt bútor, ezüstművek, szőnyegek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna ez az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1911. szeptember 13.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.**Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.**

2970—1911. sz.

Felhívás.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár f. évi augusztus hó 13-ikán megtartott közgyűlésének meghatalmazása alapján keresünk **székház építésére alkalmas telket**, vagy pedig céljainkra könnyen átalakítható **házat**.

A teleknek vagy háznak a város belterületén kell lennie, és pedig a felsőlaktanya és gör. kath. püspöki székház között, a Fő-utca, Árok-utca és Kossuth Lajos-utcán, esetleg az ezekből kiágazó mellékutczákon.

Felhívjuk mindazon tulajdonosokat, a kik ingatlanaikat eladni óhajtják, hogy az eladás feltételeire vonatkozó írásbeli ajánlataikat — annak megjelölésével, hogy a felajánlott ingatlanra az elővételi jogot mely időig biztosítják — a pénztár igazgatójánál **folyó hó 25-ikéig** bezárólag benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlathoz csatolandó az ingatlan beépített és szabad részeinek vázlatrajza, telek-könyvi kivonat és házbérvallomási ívnek hiteles másolata.

Eperjes, 1911. szeptember 14.

Sziklai Henrik s. k., Schreiber Ignác s. k.,
ig. elnök. igazgató.

Egy : **harmónium**
kisebb
olcsón eladó Alsó-körút 24. sz. alatt.

353—1911. szv. szám.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi és debreczeni osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1911. évi november hó 1-jétől 1912. évi október hó végéig szükségilendő **kenyér, zab, szena, alomszalma** biztosítása iránt a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő-irodájában **1911. évi szeptember hó 27-ikén délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.**

A takarmány-szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemesak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő-irodájában, továbbá az eperjesi, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti-i és jászberényi ménteleposztály-parancsnokságoknál megtudhatók, a hol a szállítási feltételek füzeté is megtekinthető és a honnan az árlejtési hirdetmény kivátrára megküldetik.

Debreczen, 1911. évi szeptember 12-ikén.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14,885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 koronára rüg készpénzben.

Főnyeremény 200,000 K készpénzben.

Továbbá:	
1 főnyeremény	30,000 K készpénzben
1 „ „ „ „ „	20,000 „ „
1 „ „ „ „ „	10,000 „ „
1 „ „ „ „ „	5,000 „ „
5 nyeremény à 1000 K	5,000 „ „
5 „ „ „ „ „	2,500 „ „
10 „ „ „ „ „	2,500 „ „
20 nyer. à 200 K	4,000 K készpénzben
40 „ „ 150 „	6,000 „ „
100 „ „ 100 „	10,000 „ „
200 „ „ 50 „	10,000 „ „
2500 „ „ 20 „	50,000 „ „
12000 „ „ 10 „	120,000 „ „
14885 nyeremény összesen 475,000 K készpénzben.	

Húzás visszavonhatatlanul 1911. évi december 14-ikén.**Egy sorsjegy ára 4 korona.**

Sorsjegyek, az összeg előzetes beküldése mellett, a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek; ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

a magy kir. lottójövedéki igazgatóság.

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásnál figyeljen a „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét csekély értékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságra!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ” s külsőleg a SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAP-PANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit önnünk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátalanok, inkább a ruhát és kezeket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

688. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló söfőző- és bányatüzem 1912. évi **termény- és anyagszükséglet szállításának biztosítása céljából** árlejtés hirdetettik.

I. csoport. Gabonaneműek:

- 200 q búzara hl.-ként 75 kg. súlylyal,
- 400 q rozsra hl.-ként 71 kg. súlylyal,
- 100 q zabra hl.-ként 43 kg. súlylyal.

II. csoport. Takarmányműek:

- 180 q lószénára,
- 40 q zsúpszalmára,
- 20 q alomszalmára.

III. csoport. Olajneműek és kenőanyagok:

- 180 q schodniczai szűrt nyerskőolaj (Diesel-motorüzemhez),
- 600 kg. kétszer finomított, füst nélkül égő repez-olajra,
- 800 kg. dynamogép-olajra (gyorsjárású dynamogépek részére),
- 2000 kg. C₀₀-jegyű eredeti Nobel-féle hengerolajra.

IV. csoport. Fűrészarúk:

- 600 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm. v. fenyődeszkára,
- 300 db 4 m. h., 30 cm. sz., 5 cm. v. fenyőpadlóra,
- 300 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm. v. vörösfenyődeszkára,
- 200 db 4 m. h., 25 cm. sz., 1 1/2 cm. v. fenyődeszkára.

V. csoport. Építési anyagok:

- 80 prizma (a 2 m.³) törött trachyt-kavicsra,
- 80 m.³ tiszta homokra (építési célokra).

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1912. évi január, április, július és október hó elején a kavics és homok kivételével, mely 1912. évi június hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatali szertárba szállítandó lesz, a zárt írásbeli, magyar nyelven szerkesztett és 1-koronás bélyeggel ellátott, csoportonként külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységárak számok- és betűkkel pontosan kiirandók és ajánlat-összegnek megfelelő, valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bánatpénzről szóló hivatalos nyugtának csatolása mellett **f. évi október 10-ikén délelőtt 10 óráig** alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a szállítandó cikkek származási, illetve gyártási telepét is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket, melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhat és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlatot tevőnek odaítélhesse.

Sóvár, 1911. szept. 9.

M. kir. főbányahivatal.

Szénát szalmát

bármely állomásra szállít: **Deutsch Mór, Budapest, VIII., Luther-utca 1b.**

4552—1911. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

Dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd által képviselt Arendás János hajtókai lakos végrehajtónak, Szmeccsányi József ügygondnok által képviselt ismeretlen tartózkodású Zavaezki Jánosné született Arendás Mária, Arendás Mihály és Timura Jánosné szül. Arendás Zsuzsanna volt hajtókai lakosok, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében dr. Preimann Jakab kisszebeni lakos által beadott utóajánlat folytán az utóajánlati árverés 180 kor. tőke, ennek 1910. évi november hó 11-től járó 5% kamatai, 244 kor. 05 fillér eddigi és még felmerülő költségek kielégítése végett a hajtókai 101. sz. tkvben A. I. 1. sor., 8 hrsz., 22, 23 ói. sz. ház- és belsegéből B. 6., 7., 8., 15., 16., 18. sorsz. alatt végrehajtást szenvedettek nevére irt jutalekra az utóajánlatilag ígért 845 kor. kikiáltási árban elrendeltetik és az, valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré tétetnek.

Az utóajánlati árverés 1911. évi október 4-ik napján délelőtt 11 1/2 órákor fog megtartatni Hajtókai községében a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint az illető község előjárásánál kifüggesztendő és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez lefizetni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Kisszeben, 1911. augusztus 30.

Ruttkay s. k.,
kir. íbíró.

A kiadm. hitelül: *Klinkovszky György*, kir. tkvi irodatiszt.

Ház-eladás. Bártfai-út 9/b. sz. házam eladó.

Schreiber Ignác.

1868. óta fényesen bevált BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlatára Európa legtöbb államban tőnyes eredménytel alkalmazzák

mindennemű bőrkiütések

főleg krónikus és pikkelysömör és éle-kiütések, továbbá rezes orr, fagysebek, lábizadás, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalékos fakátrányt foglal magában és lenyegesen eltér a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazzák a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant

is. Enyhébb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztálta sággal ellen. a gyermekek bőr- és fejen való kiütései ellen, valamint minden napi használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerín-pipereszappant

melyben 35 százalékos glicerint foglaltatik és amely illatosítva van. Kiváló lórápóló szerként használják továbbá külön sikerrel a

Berger-féle borax-szappant

és pedig párszenések, napégés, szepők, elősdiék és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatatosan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő óvatlására, mely minden emkén ott kell hogy legyen.

Kitüntette Bécsben 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1900. évi világtállításon arany éremmel.

A Berger védjegyű minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerertárban és szakbaválgó-üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien, I., Fiberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12. Thalimayer és Soltz, Zrínyi-utca. Koehmelster Fr. utóda, Hold-utca 8. Molnár és Moser drogulisták, IV., Koronaherczog-utca 9. szám Detsinyi Frigyes drogeria, Marokkói-utca 2. Kicsinyben Magyarországon összes gyógy-szertáraiban.**

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarországon összes gyógyszerertárban és nagyban a budapesti droguista-nagykereskedőknél.

Butor

legjobb kiállításban és legolcsóbban
Glück Sámuel
butorkereskedésében, Fő-utca 95. sz.

Közvetlen német posta és gyorsgőzösszolgálat.
Személyszállítás
világ minden részébe
főképpen a következő vonalakon
Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia

Hamburg-Argentína	Hamburg-Mexiko
Hamburg-Brasília	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Anglia
Hamburg-Cuba	Hamburg-Franciaország

Szórakozó és üdülő utazások a tengeren:
Utazások a föld körül; keleti utazások; földközi-tengeri utazások; nyugatindiai utazások; délamerikai utazások; északi utazások Drontheimig, Izlandig, az északi fokra és Spitzbergákra; nilusi utazások.
Prospektusok ingyen és bérmentve.
Hamburg-Amerika Linie,
Abteilung Personenverkehr. Hamburg.
Képvisező Budapesten: Palotai Gyula, Baross-tér 4.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az **arczóra tiszta, sima legyen.** A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az **arczbőr** ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME

az egyedüli szer, mely 5—6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszert, szeplőket, májfoltokat, ránczokat és az **arczot fehéríti, üdíti és fiatalítja.**

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás arczsépitő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Eperjesen: Williger Pá, Kovaliczky Pál és Molitorisz István gyógyszerertáraiban, valamint Pálesch Árpád drogue iájában.

SALVATOR

**Gummi-
sarkak**

*Világ-
cikk*

**Utólérhetetlen
tartósságú.**

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, ^{VIII}/₃

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzőségi szer kőszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Árverési hirdetmény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tételik, miszerint a nála elzálogosított és **f. évi június hó 30-ig bezárólag lejárt** ékszer-, értékpapir- és egyéb tárgyakból álló **kézizálogok**

1911. évi november hó 6-ikán

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.

Eperjesen, 1911. szeptember hó 6-ikán.

Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Díszcserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK (1-rendű árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen

Asszony mondja: ez a kincsem!

A padló úgy fénylik tőle

Nem is kell sok máz belőle;

Kevés munka, semmi kfn,

Barna, vagy porszürke szín,

Figyelmet csak arra tegyen,

Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk

S vele mindent jól befestünk,

Konyhabútor, asztal, szék,

Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,

Kertibútor fessünk zöldre,

Gyermekeknek öröme.

„Keil-Lakk“-ból van minden szín,

Kék, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyárilak,

Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

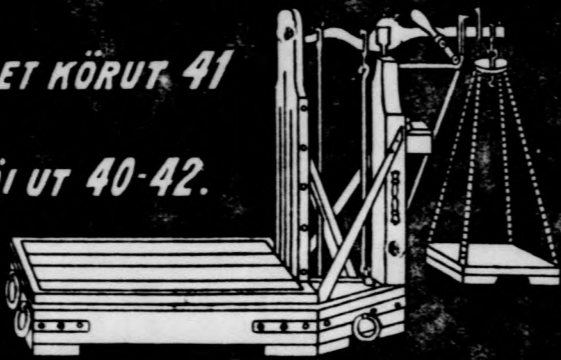
Mindenkor kaphatók:

VAJDICKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

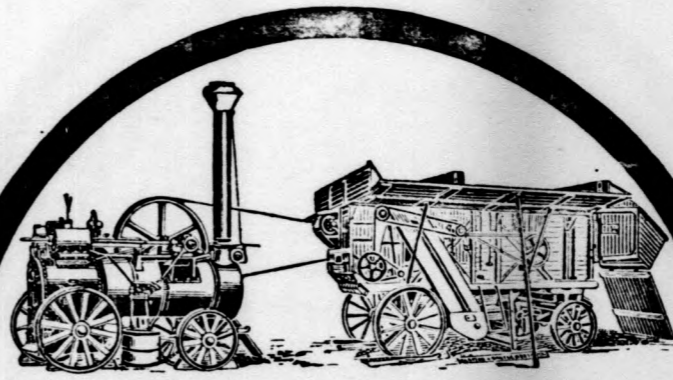
Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kisseben: Kasewits J. János.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT. 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT. 40-42.

**ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI-KERESKEDELMI-ÉS VASUTI-
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESZTETNEK.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyújtók, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

